

**MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**
Bogdan Zdrojewski
DMP/3027/12/ABr

Warszawa, dn. 21 czerwca 2012 r.

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

w związku z prowadzonymi przez Komisję Europejską działaniami w zakresie digitalizacji dziedzictwa kulturowego, a także udostępniania zasobów cyfrowych poprzez bibliotekę cyfrową Europeana; w związku z koniecznością realizacji *Zaleceń Komisji Europejskiej w sprawie digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych* z 27 października 2011 roku, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera wszelkie projekty mające na celu udostępnianie zasobów polskiego dziedzictwa kulturowego za pośrednictwem portalu Europeana.

W załączeniu przekazuję rekomendacje MKiDN w sprawie sposobu współpracy z Fundacją Europeana po 1 lipca 2012 roku. W zakresie szczegółowych warunków współpracy i udostępniania zasobów, proszę o kontakt bezpośrednio z przedstawicielami Fundacji Europeana (e-mail: dea@europeana.eu lub info@europeana.eu). W razie innych pytań dotyczących współpracy z biblioteką cyfrową Europeana, proszę o kontakt z Departamentem Mecenatu Państwa MKiDN (e-mail: dmp@mkidn.gov.pl).

Z poważaniem,

Rozdzielnik:

1. Biblioteka Narodowa
2. Narodowy Instytut Audiowizualny
3. Narodowy Instytut Dziedzictwa
4. Narodowe Archiwum Cyfrowe
5. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów
6. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (Federacja Bibliotek Cyfrowych)
7. FilMOTEKA Narodowa
8. Telewizja Polska SA
9. Muzeum Historii Fotografii
10. Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją
11. Żydowski Instytut Historyczny
12. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
13. Muzeum Narodowe w Warszawie
14. Muzeum Narodowe w Krakowie
15. Muzeum Pałac w Wilanowie

Warszawa, dn. 21 czerwca 2012 r.

Rekomendacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie współpracy z Fundacją Europeana po 1 lipca 2012 r.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera wszelkie projekty mające na celu udostępnianie zasobów za pośrednictwem portalu Europeana oraz umieszczanie szczególnie cennych zasobów będących w posiadaniu instytucji kultury w domenie publicznej. Ponadto MKiDN wspiera działania mające na celu zapewnianie szerokiego i swobodnego dostępu do tworzonych i udostępnianych przez instytucje kultury metadanych (opisów obiektów cyfrowych), do ich ponownego wykorzystania m.in. przez Europeana. Informuję równocześnie, że w ramach współpracy **do Europeany przekazywane są linki do miejsca podstawowego przechowywania danego obiektu cyfrowego, wraz z obiektem do wglądu (miniaturka obrazu, uproszczony wizerunek itp.) oraz podstawowych metadanych.**

W opinii MKiDN, instytucje które udostępniają zasoby w bibliotece cyfrowej Europeana, powinny przystąpić do proponowanego przez Fundację Europeana porozumienia w sprawie wymiany metadanych – *Europeana Data Exchange Agreement* (zwane dalej w skrócie DEA). Szczegółowe informacje, w tym wzór umowy, można znaleźć pod adresem <http://pro.europeana.eu/web/guest/data-exchange-agreement>. Przystąpienie do powyższego porozumienia jest warunkiem niezbędnym nawiązania bądź kontynuacji współpracy z biblioteką cyfrową Europeana po 1 lipca 2012 roku. Równocześnie zwracam uwagę, że udostępnianie metadanych wymaga wnikliwego rozważenia ze względu na wymogi formalne oraz obowiązujące w Polsce w chwili obecnej przepisy w zakresie ochrony własności intelektualnej.

Zalecane jest udostępnianie metadanych nie objętych ochroną prawnoautorską, tj. danych, które nie noszą znamion utworu, a więc nie są przejawem działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalonym w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Podmioty polskie dla jednoczesnego zachowania warunków DEA oraz przepisów Pr.Aut. nie powinny przekazywać w ramach przedmiotowego porozumienia danych będących jednocześnie utworami.

Fundacja Europeana dopuszcza możliwość przekazywania tylko pewnych elementów metadanych, dostawca może więc świadomie zrezygnować z dostarczenia części informacji – w tym przypadku – metadanych będących utworami. O tym, które elementy powinny zostać usunięte, decyduje instytucja udostępniająca metadane do Europeany. Przy podejmowaniu, bądź kontynuowaniu współpracy z Fundacją Europeana, zalecane jest ponadto dostosowanie się do aktualnych wytycznych Europeany w zakresie metadanych (obecnie jest to schemat metadanych ESE), oraz – w miarę potrzeb – korygowanie zestawu przekazywanych metadanych zgodnie ze wskazaniami Europeany. Zalecane jest także zapewnienie możliwości ponownego wykorzystywania (re-use) metadanych generowanych i udostępnianych przez instytucje kultury. Równocześnie zwracam uwagę, że zalecenie ograniczania metadanych dotyczy wyłącznie przekazywania danych do portalu Europeana – nie dotyczy współpracy z bibliotekami cyfrowymi prowadzonymi przez polskie instytucje kultury i inne podmioty czy też projektów służących udostępnianiu zasobów kultury na poziomie krajowym.

Analiza prawna projektu porozumienia pod kątem zgodności jego zapisów z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zwaną dalej w skrócie „Pr. Aut.”) wykazała, że art. 3 punkt 2 projektu DEA jest sprzeczny z przepisami Pr. Aut. Artykuł ten stanowi, że dostawca danych przekaże je Europeanie na warunkach pkt 2. CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication, zakładająca zrzeczenie się autorskich praw majątkowych, lub w przypadku niezgodności z prawem danego kraju, udzieli licencji zgodnie z pkt. 3 CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication (Awaryjna Licencja Publiczna). Obie formy przewidziane przez DEA nie są zgodne z Pr. Aut.

Zrzeczenie się praw na warunkach pkt 2. CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication zakłada nieodwołalne i bezwarunkowe zrzeczenie się praw autorskich i pokrewnych oraz zrzeczenie się wszelkich roszczeń, także tych nieznanymi, obejmujących terytorium całego świata, na maksymalny okres czasu, w odniesieniu do jakiegokolwiek nośnika, jakiegokolwiek liczby egzemplarzy oraz dla jakiegokolwiek celu, w tym dla celów komercyjnych, reklamowych lub promocyjnych. Zrzeczenie to nie podlega uchyleciu, unieważnieniu, anulowaniu oraz cofnięciu. Instytucja zrzeczenia się autorskich praw majątkowych nie występuje w polskim prawie i nie jest przewidziana przez Pr. Aut. W świetle polskiego prawa niemożliwe jest również zrzeczenie się wszelkich roszczeń związanych z wykonywaniem praw. Wszelkie tego typu postanowienia nie mają w prawie polskim mocy prawnej.

Alternatywna forma udostępniania danych przewidziana przez DEA, zakłada oparcie się na formule Awaryjnej Licencji Publicznej. Polega ona na udzieleniu bezpłatnej, nieprzekazywalnej, niewyłącznej i nieodwołalnej licencji na korzystanie z praw autorskich i praw pokrewnych na terytorium całego świata, na maksymalny okres czasu w odniesieniu do jakiegokolwiek nośnika, jakiegokolwiek liczby egzemplarzy oraz dla jakiegokolwiek celu, w tym komercyjnych, reklamowych lub promocyjnych. W sytuacji gdy taka licencja okaże się nieważna w świetle przepisów krajowych, osoba deklarująca potwierdza, że nie będzie korzystać z żadnego pozostałego jej prawa i nie będzie występować z żadnym roszczeniem lub powództwem odniesieniu do utworu. W tym przypadku niezgodność z polską ustawą polega przede wszystkim na tym, że umowa licencyjna może obejmować jedynie pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione i tylko takie, które są znane w chwili jej zawarcia.

Pozostałe postanowienia DEA nie budzą wątpliwości z punktu widzenia zgodności z Pr. Aut.

Proszę o przekazanie powyższej informacji dotyczącej warunków współpracy z Europeaną, wszystkim podmiotom, których powyższa sprawa może dotyczyć.

Departament Mecenatu Państwa
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
tel. (022): 42 10 512
e-mail: dmp@mkidn.gov.pl